

УДК 378.147.88

DOI 10.31652/2415-7872-2020-61-153-156

**ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ****I. А. Стахова****orcid.org/0000-0002-8942-6248**

У статті обґрунтовано необхідність та стратегічні кроки нашої держави для здійснення природоохоронної діяльності. Розкрито зміст та проведено дефінітивний аналіз поняття «готовність», обґрунтовано теоретичні аспекти формування готовності майбутніх педагогів до природоохоронної діяльності в початковій школі. Визначено основні функції природничо-наукових дисциплін та їх роль у процесі формування готовності студентів до роботи із молодшими школярами для вирішення екологічних проблем. Обґрунтовано необхідність включення екологічної інформації в освітні предмети; вивчення питань охорони навколишнього природного середовища в процесі відвідування гуртків, участі в круглих столах, брифінгах, акціях; здійснення волонтерської діяльності.

Ключові слова: *готовність, формування готовності, природоохоронна діяльність, природничо-наукова підготовка, майбутній учитель початкової школи.*

**THEORETICAL ASPECTS OF FORMING THE PREPARATION OF FUTURE PRIMARY SCHOOL
TEACHERS FOR ENVIRONMENTAL ACTIVITIES****I. Stakhova**

The article substantiates the necessity and strategic steps of our state for carrying out environmental protection activities, providing ecological clean environment for the population and preserving the planet as a whole. The content and definitive analysis of the concept of «readiness» are revealed, the theoretical aspects of formation of the readiness of future teachers for environmental protection in elementary school are substantiated. In our opinion, readiness is a set of professional and pedagogical knowledge, skills, skills and personal qualities that ensure the effectiveness of the teacher. Students' professional readiness for pedagogical activity is evidenced by their confidence in their knowledge and skills, desire to solve professional tasks, ability to find an individual approach to students, to seek rational pedagogical compromise. The article also defines the basic functions of natural sciences and their role in the process of forming students' readiness to work with younger pupils to solve environmental problems. The necessity to include environmental information in educational subjects is substantiated; study of environmental issues in the process of visiting circles, participation in round tables, briefings, actions; implementation of volunteer activity. We have determined that the willingness to preserve the future teacher's activity in primary school lies in environmental education and upbringing; environmental advocacy and information; organization of environmental actions, quests, briefings, environmental paths, etc. ; eco-journalism and media engagement; addressing issues of balanced development and sustainable use of the environment, and most importantly in educating a humane, environmentally conscious population.

Keywords: *readiness, formation of readiness, environmental activity, natural science training, future elementary school teacher.*

Виклики сучасного динамічного світу визначають нові напрямки в підготовці майбутніх учителів початкової школи. Зважаючи на складну екологічну ситуацію планетарного масштабу, яка ставить під загрозу існування всього людства, освіта не може залишитися осторонь від цього гострого питання. Наше суспільство потребує екологічного свідомих та грамотних педагогів з високим рівнем компетентності у природничих науках, здатних до природоохоронної діяльності та формування екологічної культури підростаючого покоління. Підготовка майбутніх вчителів до природоохоронної діяльності в початковій школі є базовою потребою суспільства, спрямованою на виховання гуманного, екоцентричного типу мислення молодших школярів, формування здатності відмовитися від прагматично-споживацького характеру взаємодії із природним довкіллям та перейти на новий екоетичний характер стосунків.

Відповідно до вимог суспільства реформування вищої освіти передбачає переосмислення та впровадження конструктивних змін, переходу до екологізації освітнього процесу. Великої уваги потребують питання використання нових підходів до вивчення не тільки циклу природничих дисциплін, але й загально-професійної підготовки вчителя, наприклад, світоглядно-екологічного, інвайраментального, середовищного, синергетичного, аксіологічного тощо. Детальної модернізації заслуговує також зміст освіти, методи, прийоми, форми навчання майбутніх учителів, а саме: необхідно звернути увагу на використання інноваційних педагогічних технологій, організації групової роботи, проектної діяльності, екологічних акцій, квестів, стежин. Саме на ці аспекти звертають увагу провідні державні документи,

актуальні зміни у вищій освіті, готовність до природоохоронної діяльності кожного громадянина обговорюються у вітчизняних та світових наукових колах.

Наша держава робить великі кроки на шляху збереження та відновлення природного довкілля. Так нею підписані документи Конференції ООН з довкілля та розвитку (Ріо-де-Жанейро, 1992 р. та 2012р.), Стратегії ЄЕК ООН з освіти для збалансованого розвитку (Вільнюс, 2005), комюніке Міжурядової конференції «Тбілісі+35: Екологічна освіта для збалансованого розвитку» (Тбілісі, 2012) та інші. У цих документах Україна зобов'язується дбати про екологічну безпеку як своєї, так і світової території, тобто використовувати потужні очисні фільтри для заводів та фабрик, зменшити вирубування лісів, займатися очищенням водойм, тобто розвиватися без шкоди для навколишнього середовища. Також наша держава має потужну законодавчу базу, яка слідкує за забезпеченням екологічно безпечної діяльності людини: Закон України «Про охорону навколишнього середовища», Концепція екологічного виховання, постанова КМУ «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики», розпорядження КМУ «Про схвалення Концепції реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища» та інші.

Активна міжнародна діяльність та ґрунтовна законодавча база визначають за необхідне формування готовності майбутніх учителів до природоохоронної діяльності, починаючи ще з початкової школи. Так як молодший шкільний вік найбільш сенситивний період для формування екологічно свідомої поведінки. Працюючи з учнями початкової школи, педагоги здатні до виховання екологічно свідомої нації, яка на внутрішньому, духовному рівні буде ставитися до природи, як до найбільшої цінності, берегти та примножувати її ресурси. Особливості професійної, компетентної підготовки майбутніх учителів обґрунтовано у Законі України «Про освіту», «Про вищу освіту», у Державній національній програмі «Освіта» («Україна XXI століття»).

Теоретичні й методичні засади професійної підготовки педагогів у вищій школі розробляли А. Алексюк, Р. Гуревич, І. Зязюн, А. Коломієць, В. Кремінь, Н. Кузьміна, С. Сисоєва, В. Шахов та ін. Специфічні особливості освіти майбутніх учителів початкової школи вивчали С. Гончаренко, О. Савченко, С. Сисоєва. Шляхи формування професійної готовності до педагогічної діяльності досліджено В. Бочелюком, Л. Григоренко, А. Капською, С. Максименко, О. Пехотою, В. Сластьоніним та іншими. Філософські питання готовності до природоохоронної діяльності було визначено у працях В. Бровдія, М. Дробнохода, В. Краєвського, В. Крисаченка, В. Серікова та ін. формування готовності майбутніх педагогів до природоохоронної діяльності у початковій школі досліджували Л. Бордонська, О. Голубева, В. Данильчук, М. Дяченко-Богущ, Т. Зоріна, С. Клепко, О. Свистак-Яроцька та ін.

Мета статті – розкрити суть поняття «готовність», представити теоретичні аспекти формування готовності майбутніх педагогів до природоохоронної діяльності у початковій школі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Важливим напрямком підготовки вчителя початкової школи є теоретичні та методологічні основи педагогічної освіти. Майбутньому вчителю початкової школи необхідно мати теоретичні та практичні знання: бути добре ознайомленим із змістом програм та підручників; володіти інноваційними підходами навчання молодших школярів; знати суть, можливість і доцільність застосування нових технологій в освітньому процесі при формуванні природничих понять в учнів [14]. Результатом активної підготовки майбутнього вчителя початкової школи є його професійна готовність до роботи з учнями, зокрема, здатність до природоохоронної діяльності. Контент-аналіз поняття «готовність» представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Контент-аналіз поняття «готовність»

Автор	Визначення	Контент-аналіз
В. Яременко [11, с. 388].	Готовність трактується як стан або властивості людини, готової, пристосованої до чого-небудь, яка може і бажає виконувати певну дію.	Стан (властивості)
В. Сластьонін [12, с. 5];	Особливий психічний стан, що характеризується наявністю у суб'єкта образу структури певних дій і постійним напруженням свідомості щодо їх виконання.	Психічний стан
С. Максименко [8, с. 110]	Готовність – це цілеспрямоване вираження особистості, що містить переконання, погляди, мотиви, почуття, вольові та інтелектуальні якості, знання, навички, вміння, установки.	Вираження особистості
Л. Григоренко [2, с. 4],	Готовність – це сукупність професійно-педагогічних знань, умінь, навичок та особистісних якостей, які забезпечують результативність роботи	Сукупність професійно-педагогічних

Л. Кадченко [5, с. 22].	Готовність – це складне особистісне утворення, що забезпечує високі результати педагогічної роботи і включає в себе професійно-моральні погляди та переконання, професійну спрямованість психічних процесів, професійні знання, вміння, навички, спрямованість на педагогічну працю, здатність до подолання труднощів, самооцінку результатів цієї праці, потребу в професійному самовдосконаленні	Складне особистісне утворення
В. Чичикін [15, с.491-492].	Професійна готовність, як об’єкт дослідження, належить до складних явищ, тому що її структура емпірично не спостерігається, оскільки важкодоступна для безпосередньої декомпозиції. Однак таку процедуру можна здійснити за допомогою теоретичного моделювання на основі системного підходу.	Складне явище
В. Лозова [6, с. 43].	Провідною складовою професійної готовності є психологічна готовність. Вона розуміється вченими як комплексне психологічне утворення, як сплав функціональних, операціональних і особистісних компонентів.	Сплав функціональних, операціональних і особистісних компонентів

Отже, контент-аналіз свідчить про те, що готовність до професійної діяльності – це особистісне утворення, яке складається із комплексу знань, умінь, навичок, компетентностей, що постійно розвиваються та удосконалюються. Про професійну готовність студентів до педагогічної діяльності свідчить їх упевненість у своїх знаннях та вміннях, бажання вирішувати професійні завдання, здатність знаходити індивідуальний підхід до учнів, шукати раціональний педагогічний компроміс.

Складовою професійної готовності майбутнього вчителя є його готовність до природоохоронної діяльності. Екологічна освіта є безперервним процесом навчання, виховання і розвитку особистості, яка спрямована на формування системи наукових і практичних знань, ціннісних орієнтацій, поведінки і діяльності, що забезпечують відповідальне ставлення людини до навколишнього соціально-природничого середовища [3, с. 24]. Дослідження С. Люленко свідчать про те, що «велика кількість організацій, які займаються природоохоронною діяльністю, працюють за наступними векторними напрямками: екологічна освіта та виховання; природоохоронна пропаганда та інформування; організація природоохоронних акцій, квестів, брифінгів, екологічних стежин тощо; еко-журналістика та взаємодія із ЗМІ; вирішення питань збалансованого розвитку й раціонального природокористування [7, с. 62-66].

Природоохоронна діяльність учителя початкової школи спрямована не тільки на реалізацію таких же векторних напрямків, як у природозахисних організацій, а й на підготовку учнів до збереження довкілля. Саме тому формуванню готовності майбутнього педагога до природозахисної роботи відводиться велика увага в освітньому процесі закладу вищої освіти. Так, у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського в ході освітнього процесу студенти мають можливість вивчити наступні науково-природничі дисципліни: природознавство з методикою формування компетентності в природничій галузі, екологія, дивовижний світ природи і людина, методика ознайомлення дітей з природою.

Вивчення природничо-наукових дисциплін має на меті формування екологічної компетентності та компетентності у природничих науках і технологіях майбутніх учителів; розкрити перспективи використання потенціалу природи для гуманізації педагогічного процесу, інтелектуального, морального, естетичного розвитку особистості, зміцнення здоров’я молодших школярів; окреслити зміст інформації про об’єкти та явища природного довкілля, доступного розумінню дітей дошкільного віку, що відповідає їхнім потребам та інтересам; оволодіти методами ознайомлення учнів з природою; навчитися доцільно використовувати форми організації співпраці вчителя та учнів у процесі пізнання світу природи; формувати і розвивати патріотичні почуття та національну самосвідомість студентів на основі почуття любові до природи та турботливого ставлення до неї; збагачувати естетичні враження майбутніх педагогів та формувати систему естетико-екологічних цінностей.

Серед основних функцій навчальних дисциплін природничо-наукового змісту ми можемо виділити наступні:

- *мотиваційна функція* стимулює внутрішні потреби особистості в збереженні довкілля, раціонального використання природних ресурсів, зменшення екологічного сліду діяльності людини, формування стійких переконань у сфері охорони природи;
- *пізнавальна функція* передбачає набуття студентами знань науково-природничого характеру, їх розширення та поглиблення, встановлення міжпредметних зв’язків шляхом інтеграції, забезпечує самостійний пошук інформації, її узагальнення та верифікацію;

- *виховна функція* орієнтована на формування гуманної, еколого-доцільної поведінки, відповідальності за власні дії щодо довкілля, активної життєвої позиції, екологічної культури, професійної етики;
- *організаційна функція* спрямована на ефективну організацію освітнього процесу молодших школярів (проведення уроків «Я досліджую світ»; участь у природничих лабораторіях, квестах, стежинах, екологічних акціях; відвідування станції юного натураліста, ботанічного саду, зоопарку);
- *аксіологічна функція* спрямована на формування в підростаючого покоління ставлення до природи як до найвищої цінності людства;
- *рефлексивна функція* передбачає здійснення самоаналізу, самооцінки та самоконтролю власної діяльності, професійне самовдосконалення.

Формування готовності майбутніх педагогів до природоохоронної діяльності відбувається шляхом включення екологічної інформації в освітні предмети; вивчення питань охорони навколишнього природного середовища на факультативі; шляхом інтеграції різних освітніх предметів; відвідування гуртків, участі у круглих столах, брифінгах, акціях; здійснення волонтерської діяльності.

Висновки. Отже, екологічна криза сьогодення зумовила необхідність прогресивно та компетентно формувати готовність майбутніх педагогів до природоохоронної діяльності в початковій школі. Це складний та багатогранний процес, який включає в себе ґрунтовну науково-теоретичну та методичну підготовку. Надалі ми продовжимо дослідження теми «Формування готовності майбутніх учителів до природоохоронної діяльності у початковій школі».

Література

- 1.Вишківська В., Шикиринська О. Організація процесу навчання в новій українській школі: теоретико-практичний аспект / В. Вишківська, О. Шикиринська // Молодь і ринок, 2019. – № 11 (178) – С. 115-119.
- 2.Григоренко Л. В. Формирование готовности студентов педвуза к профессиональной деятельности в процессе самостоятельной работы / автореф. дисс. на соискание учен. степени канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Общая педагогика и история педагогики» / Л. В. Григоренко. – Харьков, 1991. – 18 с.
- 3.Дагбаева Н. Ж. Системный подход к экологическому образованию младших школьников // Дагбаева Н. Ж. Начальная школа. – №6. – 2003. – С.24.
- 4.Демченко О.П. Організація квазіпрофесійної діяльності майбутніх вихователів обдарованих дітей на практичних заняттях з педагогічних дисциплін / О.П.Демченко // Інноваційна педагогіка, 2019. – Випуск 14, Т. 1. – С.42-48.
- 5.Кадченко Л. П. Формирование готовности студентов педвуза к профессиональной деятельности средствами иностранного языка : дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Кадченко Л. П. – Харьков, 1992. – 169 с.
- 6.Лозова В. І. Формування педагогічної компетентності викладачів вищих закладів освіти / В. І. Лозова // Педагогічна підготовка вищих навчальних закладів : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. – Харків : ОВС, 2002. – 164 с.
- 7.Люленко С. Громадські природоохоронні організації та напрями їх екологічної діяльності / С. Люленко // Молодь і ринок. – 2017. – № 3. – С. 62-66
- 8.Максименко С. Д. Психологія в соціологічній та педагогічній практиці: методологія, методи, програми, процедури : [навч. посіб.] / С. Д. Максименко. – К. : Наук. думка, 1999. – 216 с.
- 9.Мелаш В.Д. Екологія. Факультативний курс для початкової школи / В. Д. Мелаш. – Мелітополь: Мелітополь, 2001. – 48с.
- 10.Микичур Т. С. Проблема гуманно-ціннісного виховання дітей у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського/ Т. С. Микичур // Реалізація ідей В.О. Сухомлинського в практиці роботи сучасної початкової школи: збірник матеріалів регіональних педагогічних читань. – Вінниця: ВДПУ імені М. Коцюбинського, 2012. – Вип.8. – С. 128-129.
- 11.Новий тлумачний словник української мови. 3 том / уклад. В. Яременко, О. Сліпушко. – [2-ге вид., випр.]. – К. : Аконіт, 2001. – 927 с.
- 12.Сластѣнин В. А. Гуманистическая парадигма педагогического образования / В. А. Сластенин // Магистр. –1994. – № 6. – С. 2-7.
- 13.Совгіра С.В. Формування екологічного професіоналізму майбутнього вчителя / С. В. Совгіра. – К.: Наук. світ, 2002. – 178 с.
- 14.Черненко Г. Професійна підготовка майбутніх учителів початкових класів до формування природничих понять у молодших школярів [Електронний ресурс] / Г. Черненко // Гуманітарний вісник Державного вищого навчального закладу «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди». Педагогіка. Психологія. Філософія. – 2013. – Вип. 28 (1). – С. 304-308. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/gvpdpu_2013_28_1_59
- 15.Чичикин В. Профессиональная готовность и ее измерение / В. Чичикин // Человек в мире спорта: Новые идеи, технологии, перспективы : тез. докл. междунар. конгр. – М., 1998. – Т. 2. – С. 491-492.
- 16.Karuk I.V. Development of search and research activity of preschool children during the use of the technology «Educational trip» / I.V. Karuk // IMPERATIVES OF CIVIL SOCIETY DEVELOPMENT IN PROMOTING NATIONAL COMPETITIVENESS: Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference. Volume I, December 13-14, 2018. Batumi, Georgia: Publishing House «Kalmosani», 2018, p. 254-257
- 17.Kolesnik K.A. Psychology of interpersonal relationships of preschool age in a team / K.A. Kolesnik // Imperatives of civil society development in promoting national competitiveness: Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference. Volume I, December 13-14, 2018. Batumi, Georgia: Publishing House «Kalmosani», 2018, p. 229-231.

References

1. Vyshkivska V., Shykyrynska O. Orhanizatsiia protsesu navchannia v novii ukrainskii shkoli: teoretyko-praktychnyi aspekt / V. Vyshkivska, O. Shykyrynska // Molod i rynek, 2019. – № 11 (178) – S. 115-119.
2. Grigorenko L. V. Formirovanie gotovnosti studentov pedvuza k professionalnoy deyatelnosti v protsesse samostoyatelnoy raboty : avtoref. diss. na soiskanie uchen. stepeni kand. ped. nauk : spets. 13.00.01 «Obschaya pedagogika i istoriya pedagogiki» / L. V. Grigorenko. – Harkov, 1991. – 18 s.
3. Dagbaeva N. Zh. Sistemnyi podhod k ekologicheskomu obrazovaniyu mladshih shkolnikov // Dagbaeva N. Zh. Nachalnaya shkola. – #6. – 2003. – S.24.
4. Demchenko O.P. Orhanizatsiia kvaziprofesiinoi diialnosti maibutnikh vykhovateliv obdarovanykh ditei na praktychnykh zaniattiakh z pedahohichnykh dystsyplin / O.P.Demchenko // Innovatsiina pedahohika, 2019. – Vypusk 14, T. 1. – S.42-48.
5. Kadchenko L. P. Formirovanie gotovnosti studentov pedvuza k professionalnoy deyatelnosti sredstvami inostrannogo yazyika : diss. ... kand. ped. nauk : 13.00.01 / Kadchenko L. P. – Harkov, 1992. – 169 s.
6. Lozova V. I. Formuvannia pedahohichnoi kompetentnosti vykladachiv vyshchych zakladiv osvity / V. I. Lozova // Pedahohichna pidhotovka vyshchych navchalnykh zakladiv : materialy mizhvuz. nauk.-prakt. konf. – Kharkiv : OVS, 2002. – 164 s.
7. Liulenko S. Hromadski pryrodookhoronni orhanizatsii ta napriamy yikh ekologichnoi diialnosti / S. Liulenko // Molod i rynek. – 2017. – № 3. – S. 62-66
8. Maksymenko S. D. Psykholohiia v sotsiolohichnii ta pedahohichnii praktytsi: metodolohiia, metody, prohramy, protsedury : [navch. posib.] / S. D. Maksymenko. – K. : Nauk. dumka, 1999. – 216 s.
9. Melash V.D. Ekolohiia. Fakultatyvnyi kurs dlia pochatkovoii shkoly / V. D. Melash. – Melitopol: Melitopol, 2001. – 48s.
10. Mykychur T. S. Problema humanno-tsinnisnoho vykhovannia ditei u pedahohichnii spadshchyni V. O. Sukhomlynskoho / T. S. Bilyk // Realizatsiia idei B.O. Sukhomlynskoho v praktytsi roboty suchasnoi pochatkovoii shkoly: zbirnyk materialiv rehionalnykh pedahohichnykh chytan. – Vinnytsia: VDPU im. M. Kotsiubynskoho, 2012. – Vyp.8. – S. 128-129.
11. Novyi tlumachnyi slovnyk ukrainskoi movy. 3 tom / uklad. V. Yaremenko, O. Slipushko. – [2-he vyd., vypr.]. – K. : Akonit, 2001. – 927 s.
12. Slastenin V.A. Gumanisticheskaya paradigma pedagogicheskogo obrazovaniya / V.A.Slastenin // Magistr.–1994.–#6.– S.2-7.
13. Sovhira S.V. Formuvannia ekologichnoho profesionalizmu maibutnoho vchytelia / S.V.Sovhira.– K.: Nauk. svit, 2002.– 178 s.
14. Chernenko H. Profesiina pidhotovka maibutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv do formuvannia pryrodnychych poniat u molodshych shkoliariv [Elektronnyi resurs] / H. Chernenko // Humanitarnyi visnyk Derzhavnogo vyshchoho navchalnoho zakladu "Pereiaslav-Khmelnytskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni H. S. Skovorody". Pedahohika. Psykholohiia. Filosofiiia. – 2013. – Vyp. 28 (1). – S. 304-308. – Rezhym dostupu : http://nbuv.gov.ua/UJRN/gvypdpu_2013_28_1_59
15. Chichikin V. Professionalnaya gotovnost i ee izmerenie / V. Chichikin // Chelovek v mire sporta: Novyie idei, tehnologii, perspektivy : tez. dokl. mezhdunar. kongr. – M., 1998. – T. 2. – S. 491-492.
16. Karuk I.V. Development of search and research activity of preschool children during the use of the technology "Educational trip" / I.V. Karuk // IMPERATIVES OF CIVIL SOCIETY DEVELOPMENT IN PROMOTING NATIONAL COMPETITIVENESS: Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference. Volume I, December 13-14, 2018. Batumi, Georgia: Publishing House «Kalmosani», 2018, p. 254-257
17. Kolesnik K.A. Psychology of interpersonal relationships of preschool age in a team / K.A. Kolesnik // Imperatives of civil society development in promoting national competitiveness: Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference. Volume I, December 13-14, 2018. Batumi, Georgia: Publishing House «Kalmosani», 2018, p. 229-231.

УДК 372.52.75

DOI 10.31652/2415-7872-2020-61-157-162

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

І. Б. Тимофєєва

orcid.org/ 0000-0002-5935-9291

У статті проаналізовано шляхи вдосконалення організації математичної освіти майбутніх учителів початкових класів на засадах інтеграційного та компетентнісного підходів. Визначено загальні й предметні компетентності та описано удосконалення освітньої програми підготовки фахівців спеціальності 013 Початкова освіта. Практичний аспект програмних результатів навчання вимагає переорієнтації процесу професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів на формування практичних умінь і способів професійної діяльності. Побудова процесу професійної математичної підготовки майбутніх учителів початкових класів складається з таких блоків: а) мотиваційний; б) самовдосконалення; в) інтелектуальний.

Ключові слова: математична освіта, структура, професійна компетентність, майбутні вчителі початкових класів.